

NAV KLASIFICĒTS

~~Ierobežotas pieejamības informācija~~

**AS "Liepājas Metalurgs" tiesiskās aizsardzības procesa (TAP)
priekšrocības salīdzinājumā ar maksātnespējas pasludināšanu**

2013.gada 20.maijs

SIA „Prudentia Advisers” ir sagatavojusi šo ziņojumu pamatojoties uz AS „Liepājas Metalurgs” lielāko kreditoru darba grupas („Kreditoru Klubs”) pasūtījumu. Šī ziņojuma saturs ir konfidenciāls un ir paredzēts šauram personu lokam, tas satur svarīgu un konfidenciālu informāciju par AS „Liepājas Metalurgs” darbības rādītājiem un akcionāru savstarpējām attiecībām.

Informācija un viedokļi, kas ir izklāstīti šajā ziņojumā ir balstīti uz informāciju, dokumentiem un paziņojumiem, kas iegūti no Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, AS „Liepājas Metalurgs”, tās valdes, padomes, kreditoriem, sadarbības partneriem un publiski pieejamiem avotiem.

SIA „Prudentia Advisers” uzskata, ka sagatavošanai izmantotā informācija ir iegūta no avotiem, kas varētu būt ticami. Par augstākminēto institūciju un to pārstāvju sniegtās informācijas un paziņojumu precizitāti un pilnību atbild šo institūciju pilnvarotie pārstāvji. SIA „Prudentia Advisers” negarantē šīs informācijas un paziņojumu precizitāti un pilnību.

Ne SIA „Prudentia Advisers”, ne arī kāda cita ar to saistīta persona neatbild par jebkādiem tiešiem vai netiešiem zaudējumiem, kas izriet no šī ziņojuma vai kādas tā daļas izmantošanas.

Satura rādītājs

1.	Definīcijas un apzīmējumi	4
2.	Ievads.....	5
3.	LM tiesiskā statusa attīstība	6
4.	Scenārijs 1: LM pašreizējās vadības vai kreditoru izraisīta maksātnespēja..	7
4.1.	Latvijas Republikas Valsts kases ķīla.....	9
4.2.	Eksperta atzinumi un nesenās grūtības saistībā ar aktīvu pārdošanu LM līdzīgos gadījumos	10
5.	Scenārijs 2: Tiesiskās aizsardzības process (TAP), ko ir ierosinājusi Uzņēmuma vadība.....	12
6.	Scenārijs 3: TAP, ko ir ierosinājusi Uzņēmuma vadība, un kas tiek apstiprināts no Kreditoru Kluba puses	13
6.1.	Plāns gadījumā, ja TAP tiek apstiprināts no Kreditoru Kluba puses	14
7.	Pārējie LM kreditori un viņu ķīlas	15
8.	Maksātnespējas procesa un TAP salīdzinājums.....	16
8.1.	Maksātnespējas procesa izmaksas	16
8.2.	TAP izmaksas.....	18
9.	Secinājumi.....	19

1. Definīcijas un apzīmējumi

Liepājas Metalurģis,	AS "Liepājas Metalurģis"
LM	
Citadele	AS "Citade banka"
EUR	Eiro
LVL	Latvijas lats
Latvenergo	AS "Latvenergo"
SEB	AS "SEB banka"
Unicredit	UniCredit S.p.A bank (Itālija)
Tolmets	SIA "Tolmets"
Stemcor	Stemcor UK, Ltd. (Lielbritānija)
SACE	Itālijas eksporta kredītu aģentūra
OIK	Obligātā iepirkuma komponente
Milj.	Miljons
Prudentia	SIA "Prudentia Advisers", AS IBS "Prudentia"
FM	Latvijas Republikas Finanšu ministrija
EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju
VK	Latvijas Republikas Valsts kase
Kreditoru Klubs, KK	Kreditoru apvienība, kurā ir apvienojušies LM kreditori: Citadele, SEB, Latvenergo, Latvijas Republikas Finanšu ministriju un Stemcor

2. Ievads

Šajā ziņojumā iespēju robežās ir sniegts apraksts iespējamajiem AS "Liepājas Metalurgs" nākotnes scenārijiem, kā arī labākā iespējamā risinājuma analīze. Šajā ziņojumā apkopota kopējā valsts fiskālā ietekme LM maksātnespējas un LM tiesiskās aizsardzības procesa rezultātā. Tālāk ziņojums ietver Latvijas valsts ķīlas iespējamo likviditāti tirgū. Visbeidzot tiks veikti secinājumi par AS "Liepājas Metalurgs" scenāriju, kas Latvijas valstij sniegtu vislielāko iespējamo vērtību.

3. LM tiesiskā statusa attīstība

Pēc Prudentia un Glimstedt veiktās analīzes ir secināts, ka pastāv 3 iespējami scenāriji Liepājas Metalurga tiesiskā statusa attīstībai tuvāko nedēļu laikā, t.sk.:

- 1) LM pašreizējās vadības vai kreditoru izraisīta maksātnespēja;
- 2) Pašreizējās vadības iesniegts tiesiskās aizsardzības process (TAP);
- 3) Pašreizējās vadības iesniegts tiesiskās aizsardzības process (TAP), kas ir KK apstiprināts.

Nākamajās nodaļās tiks aprakstīti pozitīvie un negatīvie aspekti katram augstāk minētajam scenārijam.

4. Scenārijs 1: LM pašreizējās vadības vai kreditoru izraisīta maksātnespēja

Šis būtu uzskatāms par negatīvu attīstības scenāriju, jo maksātnespējas administrators ir izvēlēts tādā kārtībā, kas neļauj prognozēt šī administratorsa vadītā maksātnespējas procesa pārredzamību. Sasitībā ar to, ka pastāv šaubas par apmierinošu korelāciju starp ķīlas tirgus vērtību un atlikušajām izsniegto kredītu/kredītliniju summām, var tikt pieņemts, ka atgūstamā summa varētu būt ievērojami zema. Tajā pašā laikā šis tiek uzskatīts par visticamāko scenāriju neapmierināto un nenodrošināto kreditoru lielā skaita dēļ.

Attiecībā uz KK risinājumiem būtu Jauna Uzņēmuma izveide, kas visticamāk piederētu KK biedriem un potenciālajiem jaunajiem akcionāriem/investoriem, kas būtu ar mieru investēt jaunus finanšu, tehniskos vai juridiskus resursus, lai varētu sākt LM analogas darbības pēc iespējas īsākā laika posmā. Ir pieļaujams, ka administrators neveic atsevišķu aktīvu pārdošanu, bet gan izirē aktīvu kopumu Jaunajam Uzņēmumam, kas maksā īri par šo aktīvu izmantošanu. Šīs īres maksājums tiek sadalīts šo aktīvu uzturēšanai, kā arī kreditoru atmaksai. Jaunais Uzņēmums ir armatūras ražotājs bez pamatlīdzekļiem un zemu kreditoru daudzumu. Taču tas darbojas pēc līdzīga principa kā LM un nolīgst bjušo LM darbaspēku. Pastāv teorētiska iespēja, ka Jaunais Uzņēmums varētu izpirkt šos aktīvus no LM, bet visticamākā atgūstamā summa vēl joprojām būs zema:

Pozitīvie aspekti:

- Espēja samazināt nenodrošināto kreditoru daudzumu;
- Teorētiskā iespēja atsākt ražošanu, īrējot aktīvus no LM.

Negatīvie aspekti/riski:

- Kontroles trūkums pār aktīviem pirmajā maksātnespējas procesa posmā, kā laikā daļa aktīvu var tikt izšķērdēti;
- Maksātnespējas administrators neprognozējamā stratēģija – pastāv iespēja, ka izvēlētais administrators ir labvēlīgs pašreizējiem akcionāriem vai citiem kreditoriem, bet nelabvēlīgs valstij vai nodrošinātajiem kreditoriem;
- Aktīvu izsoles gadījumā nodrošinātajiem kreditoriem (SEB, Citadele, Finanšu Ministrijai) ir zema iespējamā atgūstamā summa potenciāli zemās aktīvu ķīlas tirgus vērtības dēļ;
- Pašreizējo akcionāru vai ar tiem saistīto investoru aktīvu iegāde par zemu cenu. Šajā gadījumā viņi iegūtu LM aktīvus savā īpašumā, kamēr pašreizējie kreditori zaudētu vairākumu savu kredīta summas. scenārijs atļautu pašreizējajiem akcionāriem samazināt kredīta saistības līdz 100 milj. LVL, kas nodrošinātu labāko pozīciju, lai atsāktu ražošanu izmantojot šos aktīvus.
- Laika factors – pat gadījumā, ja tiek realizēts aktīvu nomāšanas scenārijs, ražošanas atsākšana var aizņemt vairākus mēnešus organizatorisku jautājumu dēļ, kas saistīti ar jaunu līgumu parakstīšanu un produkcijas sertificēšanu saskaņā ar tirgus standartiem.

- Sakarā ar LM dīkstāvi rodas papildus riski saistībā ar iekārtu un telpu apkopi un uzturēšanu, kā arī saistībā ar kvalificēta darbaspēka pieejamību;
- Ilgstoša (vairāk kā 3 mēnešu ilga) dīkstāve paaugstinās risku un izmaksas (iekārtu pārbaudes, pielāgošana, remonts utt.), kas saistītas ar ražotnes atsākšanu.

4.1. Latvijas Republikas Valsts kases ķīla

Pamatojoties uz komercķīlas līgumu starp Valsti un AS "Liepājas Metalurģs", kas parakstīts 2009.gada 30.decembrī, un grozījumiem, kas parakstīti 2011.gada 11.martā un 25.augustā, Valstij ir ķīla pret LM pamatlīdzekļiem. Turklāt, pamatojoties uz hipotēku starp Valsti un AS "Liepājas Metalurģs", kas parakstīta 2009.gada 30.decembrī, Valstij ir prasījuma tiesības uz zemi, kas saistīts ar jauno ražotni, ar adresi Brīvības iela 94, Liepāja, Latvija, LV-3401. Prasījuma summa nevar pārsniegt EUR 102 716 760.

Kā var novērot, lielākā vērtība rodas no modernizācijas procesā iegādātajām iekārtām. Aktīvi, kas atrodas Valsts ķīlā, ir ar zemu likviditāti. Galvenie iemesli tam ir uzskaitīti zemāk:

- 1) Aprīkojumam metalurģijas nozarē ir ļoti zema likviditāte tāpēc, ka šorīd Eiropā un Globālajā tirgū pastāv pārprodukcija. Saskaņā ar nozares ekspertu Eiropas Savienībā tērauda izstrādājumu ražotne pārsniedz pieprasījumu par 30%.¹ Tas nozīmē, ka visticamāk nevienam šīs nozares uzņēmumam nav nepieciešams palielināt kapacitāti.
- 2) Šiem aktīviem piemīt nemateriāla sertifikācijas vērtība. Tiklīdz aktīvs tiek pārdots, sertifikācija ir jāatjauno, tādējādi pārdošanas cena ir samazināta.
- 3) Lielākā daļa aktīvu nevar tikt pārdoti pa daļām. Tas nozīmē, ka, ja pamatlīdzekļi ir paradzēti specifiska produkta ražošanai, tad citiem uzņēmumiem nebūs nekāda pielietojuma no kādas atsevišķas iekārtas daļas. Gadījums, kad kāda kompānija pieprasītu konkrētu iekārtas daļu, novestu pie neizmantojamu aktīvu tālākas realizēšanas

Turklāt gadījumā, ja Finanšu ministrija uzsāktu LM iekļāto aktīvu atsavākšanu, pārējie kreditori kā atbildes reakciju var iesniegt LM maksātnespējas pieprasījumu, kas novestu pie augstāk minētajiem negatīvajiem aspektiem. Viena no valstij nelabvēlīgajām situācijām LM maksātnespējas gadījumā būtu maksātnespējas administratora nozīmēšana. Tas nozīmētu, ka valstij nebūtu nekāda vara pār ķīlas pārdošanas cenu, kas rada iespējamību, ka tiks iegūta mazākā aktīvu vērtība to zemās likviditātes dēļ.

¹ Avots: Reuters (2012)

4.2. Eksperta atzinumi un nesenās grūtības saistībā ar aktīvu pārdošanu LM līdzīgos gadījumos

Industrijas eksperti norāda uz pārprodukciju, kas pastāv šajā industrijā, un līdz ar to pašreizējajiem uzņēmumiem nepastāv nepieciešamība paplašināties. Kā jau iepriekš minēts, Eiropas Savienībā šajā sektorā pastāv pārpalikums apmēram 30% apjomā. Kā norāda žurnāla Wall Street eksperti, tērauda ražošanas uzņēmumi nesenā pagātnē ir veikuši pārāk lielas investīcijas, lai palielinātu ražošanas apjomus, un pēcāk cīnījušies lai atrastu pielietojumu veiktajām investīcijām.² No šī tiek secināts, ka investīcijas jaunā iekārtā, lai palielinātu ražošanas jaudu, šobrīd nav racionālas, kas noved pie zema pieprasījuma pēc iekārtām. Līdz ar to krītas cena zemās likviditātes dēļ. Turklāt, saskaņā ar industrijas ekspertu teikto, nesenās investīcijas tērauda rūpniecībā ir atstājušas potenciālos pircējus ar brīvo finanšu līdzekļu trūkumu.³

Nesenie centieni pārdot tērauda rūpniecības aktīvus liecina par sarežģījumiem gan maksāt spējīgiem, gan maksātnespējīgiem uzņēmumiem. Piemēram, maksātnespējīgā tērauda ražotne RG Steel LLC nespēj piesaistīt pircējus saviem tērauda aktīviem. Kompānijas pārstāvji atzīst, ka šāda situācija ir radusies neskatoties uz to, ka aktīvi ir moderni un nesen pirkti.⁴ Daži RG's Wheeling aktīvi 2012.gadā vidū tika pārdoti izolē par ļoti zemu cenu. Piemēram, viena no uzņēmuma vienībām tika pārdota par 20 miljoniem USD, kas ir šokējoši zema cena priekš integrētas iekārtas, kas aprīkota ar elektrisku loka krāsi, kā vērtība pārsniedz \$100 miljonus un kas tika uzstādīta 2005.gadā, un ar īpaši platu 80 collu karstās sloksnes iekārtu.⁵

Cits piemērs aktīvu pārdošanas centieniem ir Eiropā balsītā pasaules lielākā tērauda ražotājā ArcelorMittal atzinums, ka šobrīd pārdot tērauda aktīvus ir nesamērīgi grūti. 10 no 25 viņu Eiropas aktīvu ir pārstājušas savu darbību. EMEA galvenais tērauda analītiķis, Steve Oman, norāda, ka pastāv zems finansēšanas iespējas, lai iegādātos tērauda aktīvus.⁶ Piemērs no citas Eiropas valsts – Lielbritānijas – ir Teside tērauda rūpnīca, kas pēc daļējas atdalīšanās 2010.gadā, varēja atsākt savu darbību tikai pēc gada.⁷

Vācijas tērauda uzņēmums ThyssenKrupp, kas šobrīd ir restrukturizēšanas procesā, ir centies pārdot savas tērauda iekārtas, līdz brīdim, kad kompānijai vairs nebija citas izvēles kā pārdot iekārtas ar zaudējumiem. Viena no kompānijas pārstāvju norādītajām problēmām bija tāda, ka potencionālais pircējs bija ieinteresēts pirkt tikai vienu no divām iekārtām, taču par cik tās ir paredzētas lai strādātu tandēmā un papildinātu viena otras darbību, tādējādi vienas daļas pārdošana būtu neracionāla.⁸

Pēc ilgām pūlēm 2011.gadā bankrotējušā uzņēmuma Kremikovtzi iekārtas, kas atradās Bulgārijā, tika beidzo pārdotas.⁹ Šī izsole tika veikta vairāk kā pēc gada, kad vairākums kreditoru noraidīja kompānijas glābšanas plānu.¹⁰ Maksātnespējas process tika uzsākts 2008.gadā, kad uzņēmums nebija spējīgs samaksāt kreditoriem.¹¹ Vairāku gadu garumā kompānija cīnījās ar nelabvēlīgiem

² Avots: The Wall Street Journal (2012)

³ Avots: Reuters (2012)

⁴ Avots: Reuters (2012)

⁵ Avots: Baltimore Brew (2012)

⁶ Avots: The Wall Street Journal (2013)

⁷ Avots: BBC News (2011)

⁸ Avots: Spiegel Online (2012)

⁹ Avots: Bloomberg (2011)

¹⁰ Avots: novinite.com Sofia News Agency (2011)

¹¹ Avots: Bloomberg (2011)

ekonomikas apstākļiem un vairākām domstarpībām par jautājumiem saistībā ar vadību un finansiālo stāvokli. Aktīvi tika pārdoti ceturtajā izsolē. Aktīvi pirmajā izsolē tika piedāvāti pārdošanai mēnešus pēc tam, kad uzņēmam tika uzsākta maksātnespēja. Pirmās divas izsoles bija neveiksmīgas un neviens neizrādīja interesi aktīvu iegādē. Trešā izsole, kur cena bija par 31% zemāka salīdzinot ar pirmo izsoli, izrādījās neveiksmīga, jo vienīgais potencionālais pircējs nebija spējīgs iemaksāt depozītu.¹² Cena pēdējajā izsolē, kur iekārta tika pārdota, tika nolaista par 44% salīdzinājumā ar sākuma cenu pirmajā izsolē.¹³

Analizējot pēdējo minēto situāciju ar Bulgārijas tērauda ražotni, var redzēt, ka kompānijas aktīvi tika pārdoti vairāk kā pēc gada sākot no maksātnespējs procesa uzsākšanas. Ja tas tiek attiecināts uz LM situāciju, tad kļūst turētājam gadu būtu nepieciešams saglabāt aktīvus, lai tos pārdotu. LM gadījumā tas nozīmētu papildus **12 miljonu LVL dīkstāves izmaksas gadā**¹⁴ valstij, lai tā varētu saglabāt aktīvus. Turklāt, nevar garantēt, ka aktīvi pēc gada tiks nopirkti, kas nozīmē, ka **izmaksas var pieaugt vēl vairāk.**

Dīkstāves izmaksas ir balstītas uz aprēķinātajām ikmēneša dīkstāves izmaksām, kas ir 1 miliona LVL apmērā. Šis ir īstermiņa risinājums, lai saglabātu aktīvus. Joprojām pastāv ierobežota informācija par dīkstāves izmaksām ziemā, kad izmaksas var pieaugt, jo ir jāatrod risinājums apsildes jautājumam. Valstij vajadzēs piesaistīt ekspertu, kas izstrādās risinājumu neizmantoto iekārtu uzturēšanai ziemā, kas prasīs papildus investīcijas (kā, piemēram, siltummezglu iegāde utt.).

¹² Avots: novinite.com Sofia News Agency (2011)

¹³ Avots: Bloomberg (2011)

¹⁴ Prudentia aprēķini dīkstāves izmaksām 1 miljons LVL gadā, balstoties uz LM vadības sniegto informāciju

5. Scenārijs 2: Tiesiskās aizsardzības process (TAP), ko ir ierosinājuši Uzņēmuma vadība.

Tiesiskās aizsardzības process (TAP) ir uzskatāms par Kreditoru Klubam nevēlamāko scenāriju, jo Uzņēmuma vadība to var ierosināt bez saskaņošanas ar Kreditoru Klubu. Pēc tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma iesniegšanas, uzņēmumam ir divi mēneši, lai izveidotu TAP plānu, kas jāapstiprina kreditoriem. Ņemot vērā, ka Kreditora Kluba biedri pārstāv 100% no nodrošinātajiem kreditoriem un nedaudz vairāk par 50% no nenodrošinātajiem kreditoriem, nav iespējams apstiprināt TAP plānu bez Kreditoru Kluba piekrišanas. Zinot, ka lielākā daļa Kreditora Kluba biedru ir zaudējusi uzticību esošajiem akcionāriem un vadībai, ir ļoti maz ticams, ka iesniegtais TAP plāns tiks apstiprināts. Tomēr Uzņēmuma vadība šajos divos mēnešos nav nekādā veidā ierobežota darbībās ar uzņēmuma īpašumu, kas varētu samazināt LM pamatlīdzekļu vērtību. Papildus, ir maz iespējams, ka piegādātāji piegādās izejmateriālus bez avansa maksājumiem, kamēr uzņēmums atrodas TAP statusā, kas, ņemot vērā LM pašreizējo finansiālo stāvokli un esošo akcionāru nevēlēšanos ieguldīt savus līdzekļus, radīs situāciju, kurā LM jādarbjas ar zemāku jaudu līdz ar to palielinot finansiālos zaudējumus un samazinot apgrozāmo kapitālu vēl vairāk.

Gadījumā, ja kreditori neapstiprina TAP plānu, tiesiskās aizsardzības periods beidzas un LM tiek pakļauts vēl lielākam maksātnespējas riskam, bet jau ar ievērojami mazāku iespēju atsākt ražošanu.

Šajā scenārijā Kreditoru Klubam nav priekšrocību, ņemot vērā faktu, ka šajos divos mēnešos ar TAP, Kreditoru Klubs nevar ietekmēt uzņēmuma darbību (izņemot, Latvijas Gāze un Latvenergo, kas var pārtraukt energoresursu piegādi).

6. Scenārijs 3: TAP, ko ir ierosinājusi Uzņēmuma vadība, un kas tiek apstiprināts no Kreditoru Kluba puses

Šis tiek uzskatīts par optimālāko scenāriju Kreditoru Kluba biedriem. Šajā gadījumā Kreditoru Kluba intereses tiek pilnībā aizsargātas, bet ar nosacījumu, ka LM ir vadība, kas ir apstiprināta no Kreditoru Kluba puses un kura var tikt mainīta tikai pēc Kreditoru Kluba lēmuma.

Lai sasniegtu šo scenāriju, jāievēl padome, kas ir apstiprināta no Kreditoru Kluba puses. Ņemot vērā pašreizējos LM statūtus, padome var tikt ievēlēta tikai ar lielāko daļu akcionāru, līdz ar to akcionāru struktūrai jābūt Kreditoru Kluba apstiprinātai.

Papildus, tas nebūtu pieņemami, ja ieguvēji no LM glābšanas būtu uzņēmuma akcionāri, kas nepiedalās uzņēmuma bankrotā ar saviem līdzekļiem. No šodienas viedokļa tas nozīmētu uzņēmuma akciju izpirkšanu no 3 lielākajiem akcionāriem par simbolisku cenu 1 LVL apmērā. Gadījumā, ja kāds no akcionāriem vēlas piedalīties uzņēmuma glābšanā, viņiem ir jābūt iespējai iegādāties akcijas, izmantojot jaunus līdzekļus.

Šobrīd šis ir scenārijs, ko Prudentia redz kā vienīgo reālistisko LM glābšanas scenāriju, tāpēc, ka tas ļauj izvairīties no maksātnespējas draudiem, kā arī samazināt kreditoru skaitu, veikt nopietnu restrukturizāciju uzņēmuma darbībā un atstākt ražošanu salīdzinoši īsā laika periodā.

6.1. Plāns gadījumā, ja TAP tiek apstiprināts no Kreditoru Kluba puses

Gadījumā, ja Kreditoru Klubs piekrīt LM TAP procesam, pastāv divi teorētiski un praktiski iespējami plāni kā finansēt LM darbību, kamēr TAP ir aktīvs. Katram plānam ir gan pozitīvie, gan negatīvie aspekti no kreditoru un uzņēmuma puses, kas ir turpmāk aprakstīti sadaļās Plāns A un Plāns B.

Plāns A: Kad kreditori ir vienojušies par restrukturizācijas plānu un TAP ir apstiprināts tiesā, uzņēmums uzsāk darbību pēc esošā modeļa, kur LM ir izejmateriālu pircējs un gatavās produkcijas pārdevējs.

Pozitīvie aspekti:

- Nav nepieciešamības ieviest jaunas procedūras, kas galu galā palielinātu administrācijas un drošības izmaksas.
- Caurskatāmība izmaksās un ienākumos ar zināmajiem peļņas centriem.

Negatīvie aspekti:

- Nepieciešams palielināt apgrozāmo līdzekļu apjomu, jo piegādātāji pieprasītu avansa maksājumus un pircēji izvairītos no avansa maksājumiem par gatavo produkciju,
- Papildus finansējums, kas tiks piešķirts LM, būs nenodrošināts (izņemot gadījumu, ja Kreditora Klubs par to nolemj pirms TAP) un kreditoram nebūs nekādu priekšrocību attiecībā pret nodrošinātajiem kreditoriem gadījumā, ja LM no TAP pāriet uz maksātnespējas statusu.

Plāns B: Tiek ieviesta ražošanas pakalpojumu pārdošanas shēma, kur izejmateriāli un gatavā produkcija nepieder LM, bet LM tiek maksāts par to apstrādi.

Pozitīvie aspekti:

- LM būs nepieciešams mazāks apgrozāmais līdzekļu apjoms, jo lūžņu piegādātājs un produktu pircējs saglabā īpašuma tiesības laikā pirms apstrādes, apstrādes laikā un pēc tam. Tādā gadījumā lūžņu piegādātājs un produktu pircējs var piesaistīt trešās puses finansējumu bez papildus riska, ja atsevišķas uzglabāšanas vietas tiek nodrošinātas.
- Ražošanas pakalpojumu pārdošana var tikt uzsākta uzreiz kā TAP pieteikums ir iesniegts, pirms restrukturizācijas plāns ir apstiprināts tiesā, tādā veidā nodrošinot nepārtrauktu rūpnīcas darbību.
- Ja apstrādes maksa ir fiksēta, LM ir ierobežoti peļņas zaudējumi.

Negatīvie aspekti:

- Ražošanas pakalpojumu pārdošanas sistēma ietver daudz vairāk dokumentācijas, kas vajadzīga lūžņu un produkcijas izsekošanai. Papildus ir nepieciešama fiziskā apsardze, kas šo shēmu padara dārgāku.
- LM ir ierobežota lielākas peļņas iespējamība (gadījumā, ja metāllūžņi kļūst lētāki un gatavās produkcijas cenas pieaug), līdz ar to uzņēmums nevarēs uzlabot savu finansu situāciju TAP laikā.

7. Pārējie LM kreditori un viņu ķīlas

AS "Liepājas Metalurģs" bez Valsts ir arī citi kreditori - gan nodrošinātie, gan nenodrošinātie. Lielākie kreditori ir AS "SEB Banka", AS "Citadele banka", AS "Latvenergo", "Stemcor UK" Ltd., "Unicredit" S.p.A un citi mazāki kreditori.

Valsts strādā Kreditoru Klubā kopā ar "SEB Banka", AS "Citadele banka" un AS "Latvenergo", kas ir lielākie LM kreditori. Aprīļa vidū "Stemcor UK" Ltd. tika uzaicināta darboties Kreditoru Klubā, tāpēc, ka tā izrādīja interesi kapitalizēt savu aizdevumu un kļūt par LM akcionāru.

No kreditoriem, kas darbojas Kreditoru Klubā, 3 no 5 ir nodrošināti, viens no tiem ir valsts. Valstij ir komercķīla uz ražošanas iekārtām un aprīkojumu, kā arī hipotēka saistībā ar jauno ražotni. AS "SEB Banka" ir komercķīla par preču inventāru. AS "Citadele banka" ir nodrošināta ar atlikušo LM nekustamo īpašumu un komečķīlu no debitoriem.

Kreditoru Kluba biedru kopējās kredītsaistības ir parādītas sekojošajā tabulā:

Kreditoru Kluba biedrs	Kredītsaistību apmērs 10.05.2013, tūkst. LVL
SEB Banka	10 400
Citadele Banka	12 345
Finanšu ministrija	51 722
Latvenergo	12 969
Stemcor	10 081
Kopā	97 517

Patlaban turpinās diskusijas ar Kreditoru Klubu par tālākām darbībām un KK biedru interešu nodrošināšanu. Visas diskusijas ir komerciāla rakstura.

Tajā pašā laikā notiek sarunas ar "Unicredit" S.p.A. par aizdevuma restrukturizāciju.

8. Maksātnespējas procesa un TAP salīdzinājums

Šajā nodaļā būs salīdzinājums izmaksām un citiem jautājumiem attiecībā uz maksātnespējas un TAP procedūru.

8.1. Maksātnespējas procesa izmaksas

Kā minēts iepriekšējās nodaļās, valsts izmaksas sastībā ar maksātnespējas procesu LM var tikt dalītas vairākās daļās - gan tiešajās, gan netiešajās. Pirmkārt, LM ir lielākais metalurģijas uzņēmums Latvijā, un maksātnespējas procesā pastāv arī fiskālās izmaksas. Pirmkārt, nesaņemti nodokļu ieņēmumi no LM, otrkārt, netiešie zaudējumi no nesaņemtajiem nodokļu maksājumiem no ar LM darbību saistītajiem uzņēmumiem. Kopējie neieņemto nodokļu zaudējumi ir apmēram 34.4 miljoni LVL pirmajā gadā un gandrīz 49 miljoni LVL nākamajos gados.

Otrkārt, saistībā ar atlaistajiem darbiniekiem radīsies tiešas izmaksas par bezdarbnieku pabalstiem. LM ir apmēram 2300 darbinieku un apmēram 4 reizes vairāk darbinieku ir uzņēmumiem saistībā ar LM darbību. Pieņemot vidējo bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgumu - 6 mēnešus un lielumu - 110 LVL, kopējās izmaksas pirmajā gadā būs 7.6 milj. LVL.

Visbeidzot, valstij ir negatīvs efekts no nesaņemtās parāda summas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar citiem kreditoriem, kas pieder valstij, saistībā ar nesaņemtajām dividendēm. Skatoties uz citu uzņēmumu pieredzi, ražošanas iekārtas, kas ir valsts ķīla, ir diezgan nelikvīdas, saistībā ar pašreizējajiem apstākļiem metalurģijas nozarē. Kopējā pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļa ir apmēram 20-50%. Turklāt, lai pārdotu aktīvus, valstij nepieciešams tos uzturēt un aptuvenās dīkstāves izmaksas ir 12 milj. LVL gadā (iespējams arī vairāk, ņemot vērā izmaksas ziemas laikā).

Tā kā AS "Latvenergo" ir nenodrošināts kreditors un maksātnespējas gadījumā tas zaudētu visu pašreizējo parāda summu 13 miljonu LVL apmērā.

AS "Citadele banka" ir nodrošināts kreditors ar LM piederošo nekustamo īpašumu un tai ir komercķīla pār debitoriem. Pieņemot pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļu 50%, AS "Citadele banka" zaudējumi būs 4.1 milj. LVL. Papildus tiks zaudēti 1.5 milj. LVL, kas ir garantija no LGA, kas ir tiešs zaudējums valstij.

Visbeidzot, ņemot vērā ieguldījumus elektrības apakšstacijā no AS "Augstsprieguma tīkls", kas tika veidota priekš jaunās ražošanas līnijas, vajadzēs norakstīt ieguldījumus 8.5 milj. LVL apmērā, kas ir tiešs zaudējums valstij saistībā ar neizmaksātajām dividendēm.

Sekojošajās tabulās ir aprēķinātas izmaksas dažādos scenārijos, balstoties uz pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļu un pamatlīdzekļu realizēšanas ilgumu, kas attiecīgi palielina dīkstāves izmaksas. Zaudējumi ir aprēķināti no parāda summas no valsts, Latvenergo un Citadele bankas uz 2013. gada 10.maiju.

**Maksātnespējas scenārijs: Iespējamie valsts zaudējumi saistībā ar
dīkstāves izmaksām, milj. LVL***

		1.gads	2.gads	3.gads	Kopā 3 gados
Aktīvu pārdošanas laiks, gadi	1	12.0	0.0	0.0	12.0
	2	12.0	12.0	0.0	24.0
	3	12.0	12.0	12.0	36.0

*Atkarībā no realizācijas laika.

Maksātnespējas scenārijs: Citas izmaksas gadā, milj. LVL

	1.gads	2.gads	3.gads	Kopā 3 gados
Summa, kas jāmaksā Unicredit	51.7	0.0	0.0	51.7
Nesaņemtie nodokļu ienākumi no LM un netiešie nesaņemtie nodokļu ienākumi no LM maksātnespējas	34.4	48.6	48.6	131.6
Bezdarbnieku pabalsti priekš LM un to saistīto uzņēmumu darbiniekiem	7.6	0.0	0.0	7.6
Nesaņemtās dividendes no AS "Latvenergo" saistībām ar norakstītajiem zaudējumiem	13.0	0.0	0.0	13.0
Nesaņemtās dividendes no AS "Citadele bankas" saistībā ar norakstīto parādu (pieņemot 50% pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļu)	4.1	0.0	0.0	4.1
LGA zaudējumi ar AS "Citadeles bankas" aizdevumu	1.5	0.0	0.0	1.5
Norakstīts ieguldījums no AS "Augstsprieguma tīkls"	8.5	0.0	0.0	8.5
Kopā	120.7	48.6	48.6	217.9

**Maksātnespējas scenārijs: Valsts iespējamie kopējie zaudējumi,
milj. LVL****

		1.gads	2.gads	3.gads	Kopā 3 gados
Aktīvu pārdošanas laiks, gadi	1	132.7	48.6	48.6	229.9
	2	132.7	60.6	48.6	241.9
	3	132.7	60.6	60.6	253.9

**Iekļauj: (1) 12 milj. LVL dīkstāves izmaksas gadā, (3) Kopējās fiskālās un citas izmaksas

Daļa no izmaksām var tik atgūtas maksātnespējas procesā saistībā ar valsts ķīlu. Tomēr, pamatojoties uz līdzīgām situācijām, pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļa ir tikai 20-50% no sākotnējā lieluma. Aprēķins par ķīlas iespējamajām atgūstamajām daļām ir sekojošajā tabulā.

Maksātnespējas scenārijs: Valsts iespējamā atgūstamā summa, milj.

LVL

Pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļa	20%	30%	40%	50%
Atgūtā summa	10.3	15.5	20.7	25.9

Papildus risks maksātnespējas gadījumā ir fakts, ka Kreditoru Klubs vairs nestrādās kopā, bet gan katrs aizstāvēs savas intereses, kas rezultēsies zemākā aktīvu vērtībā (tāpēc, ka aktīvi, nekustamais īpašums tiks sadalīti un pārdoti atsevišķi).

8.2. TAP izmaksas

Valstij pastāv vairākas izmaksas, kas ir saistītas ar TAP procesu.

Pirmkārt, pastāv izmaksas, kas ir saistītas ar nepieciešamiem jauniem finansiālajiem līdzekļiem. Tiek sagaidīts, ka katrs Kreditora Kluba biedrs kompānijai sniegs proporcionālu naudas summu no 35 miljoniem LVL. Pamatojoties uz valsts parāda summas daļu 2013. gada 10. maijā no valsts nepieciešamā naudas summa ir 18.6 miljoni LVL. Pastāv risks, ka ne visi biedri piekritīs investēt jaunus līdzekļus, taču šāds scenārijs nevar tikt iepriekš paredzēts.

Pat tad, ja Kreditoru Klubs nevarēs panākt vienprātību šajā jautājumā, biedri var uzsākt organizētu un kontrolētu maksātnespējas procesu, ieceļot maksātnespējas administratoru.

Otrkārt, Valstij ir jāmaksā 51.7 miljoni LVL par galvojumu Unicredit. Daļa no šī parāda tiks kapitalizēta, kas sniegs iespēju šo lielumu atgūt caur investoru piesaisti. Pārējo daļu, kas paliks kā saistības, ir plānots atgūt, kad uzņēmums atgriezīsies pie stabilitātes.

Piedāvātajā parāda kapitalizēšanas gadījumā ir sagaidīts, ka valsts kā nodrošinātais kreditors kapitalizēs 40% no tās parāda daļas, kas ir 20.7 miljoni LVL. Šī naudas summa nevar tikt uzskatīta kā tiešās izmaksas, jo valsts iegūs uzņēmuma akcijas un naudu nākotnē ir iespējams atgūt, piesaistot investorus. Parāda daļa varēs tikt atgūta, kad uzņēmums atgriezīsies pie stabilitātes.

9. Secinājumi

Var secināt, ka Valsts saņems augstāko iespējamo vērtību, ja tā nepieprasīs pamatlīdzekļus, jo tas var izraisīt prasību no kāda kreditora par maksātnespējas procesa uzsākšanu.

Maksātnespējas process Valstij radītu lielas izmaksas. Pirmkārt, Valstij būtu papildus izmaksas no nesaņemtajiem LM nodokļiem, kā arī netiešas izmaksas saistībā ar citiem nesaņemtiem nodokļiem, ko izraisīs LM maksātnespēja. Papildus Valstij vēl būs jāizmaksā bezdarbnieku pabalsti un neizmaksātās dividendes LM kreditoriem. Aktīvu pārdošanas process ir ļoti laikietilpīgs, kas nozīmē, ka Valstij būs jāuztur šie aktīvi. Pēc līdzīgiem gadījumiem, var secināt, ka aktīvu pārdošanas process var aizņemt vairāk kā gadu, kas LM gadījumā Valstij nozīmē vismaz 12 miljonu LVL izmaksas¹⁵ aktīvu uzturēšanai. Turklāt Valstij būs jāatmaksā Unicredit aizdevums. Kopējās izmaksas ir novērtētas no 230 līdz 254 M LVL, atkarībā no pamatlīdzekļu pārdošanas laika.

Analizējot līdzīgas situācijas, var novērot, ka pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļa ir daudz zemāka kā sākotnēji paredzēts – aptuvenā līdzekļu atgūšanas likme ir tikai 20-50% no sākotnēji novērtētās. Var tikt secināts, ka aktīvu pārdošanas laiks un pārdošanas rezultātā atgūstamās summas daļa ir samērā neparadzem. Maksātnespējas gadījumā atgūstamā summa ir novērtēta no 10 līdz 26 M LVL.

Ir aprēķināts, ka Valstij TAP procesa izmaksas ir zemākas kā maksātnespējas procesa izmaksas, tādēļ TAP process tiek uzskatīts par vēlamāku risinājumu LM gadījumā. Zemāk ir norādīts iespējamo izmaksu kopsavilkums:

	Maksātnespējas process	TAP
Kopējās izmaksas	229.9 to 253.9 M LVL*	51.7+18.6 M LVL***
Atgūtstamā summa	10.3 to 25.9 M LVL**	51.7+18.6 M LVL***

*Atkarībā no apķīlāto aktīvu pārdošanas laika.

**Atkarībā no atgūstamās summas pārdošanas rezultātā.

*** Ieguldītā nauda var tikt uzskatīta par izmaksām atkarībā no tā, kā tas tiek iegrāmatots. Taču mēs uzskatām, ka šo naudu būs iespējams atgūt, piesaistot investorus. Summa, kas sākotnēji tiks samaksāta Unicredit 40% tiks kapitalizēta un 60% atstāta kā parādsaistības, tādējādi ar iespēju atgūt šo summu līdz ar uzņēmuma situācijas stabilizēšanos.

Maksātnespējas process tiek uzskatīts par nevēlamāko iznākumu arī tāpēc, ka šādā gadījumā var tikt nozīmēts maksātnespējas administrators un Valstij nebūs nekāda vara pār cenu, par kādu ieķīlātie aktīvi tiks pārdoti.

Augstāk minētie iemesli ir par pamatu kādēļ Valsts sadarbojas ar Kreditoru Klubu, lai atrastu alternatīvus risinājumus maksātnespējas procesam un ieķīlāto aktīvu realizēšanai. Labākais risinājums, lai radītu Valstij visaugstāko iespējamo vērtību, ir uzņēmuma restrukturizēšana, kamēr tā ir zem tiesiskas aizsardzības. Tas ļaus uzlabot kompānijas profitabilitāti. Šis risinājums ir iespējams, ja Valsts sadarbojas ar Kreditoru Klubu, nevis veic darbības atsevišķi, jo tādā gadījumā kreditori var iesniegt prasību par LM maksātnespējas procesa uzsākšanu.

Ieteikumi Valstij par turpmāk veicamajām darbībām:

¹⁵ Prudentia aprēķini dīkstāves izmaksām 1 miljons LVL gadā, balstoties uz LM vadības sniegto informāciju

- 1) Piesaistīt metalurģijas ekspertu, kurš spēs papildus komentēt LM pamatlīdzekļu pārdošanas iespējas;
- 2) Piesaistīt sertificētu pamatlīdzekļu novērtētāju, kas noteiktu īsto tirgus vērtību aktīviem, kas atrodas valsts ķīlā;
- 3) Turpināt sadarbību ar Kreditoru Klubu, lai netiktu uzsākts LM maksātnespējas process augstāk minēto iemeslu dēļ. LM tiek ieteikts iegūt tiesiskās aizsardzības procesa apstiprinājumu no Kreditoru Kluba un uzsākt ar Kreditoru Klubu saskaņotu uzņēmuma reorganizēšanu, kas iekļauj visus nepieciešamos soļus, lai celtu uzņēmuma konkurētspēju un peļņu.

